

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СХВАЛИЛО ПРОГРАМИ
З ФІЗИКИ І АСТРОНОМІЇ, ПІДГОТОВЛЕНІ ВФА НАН УКРАЇНИ
ДЛЯ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ**

Шановні колеги, друзі!

Цим, сподіваюсь, останнім зверненням хотів би проінформувати про заключні етапи затвердження проектів програм з фізики і астрономії, укладання яких було покладене на Відділення фізики і астрономії НАН України.

Нагадаю, що тексти цих програм, розрахованих на 2, 3 і 6 годин на тиждень вивчення фізики у 10-11 класах і 1 годину окремого курсу астрономії в 11 класі, були складені і оприлюднені на сайті НАН України 20 жовтня 2017 року. А 25 жовтня весь пакет цих програм отримав підтримку Президії НАН України, яка рекомендувала його до впровадження у загальноосвітніх закладах України і на рівні «стандарту» (2- і 3-годинні програми з фізики у 10-11 класах та 1-годинну з астрономії в 11 класі), так і на так званому профільному рівні (6 годин фізики та 1 годину астрономії на тиждень у 10-11 класах), причому за умови, що фізика і астрономія вивчаються як *окремі* предмети.

30 жовтня ц.р. (а це був граничний термін для подання) всі програми були відправлені до МОН електронною поштою, а 31 жовтня їхні паперові версії разом з рецензіями і відгуками – офіційно вручені Міністру освіти і науки України пані Л.М.Гриневич під час зустрічі з нею.

На зустрічі МОН також представляли заступники міністра М.В.Стріха і П.К.Хобзей, Національну академію педагогічних наук України – академік НАПН України О.І.Ляшенко, Українське фізичне товариство – його президент, член колегії МОН професор І.О.Анісімов, НАН України – президент Української астрономічної асоціації академік НАН України Я.С.Яцків і ваш покірний слуга. В результаті обговорення всіх програм, що надійшли від НАПН України (на 2 і 6 годин інтегрованого курсу фізики і астрономії) та пакету НАН України була досягнута принципова домовленість, що Колегія МОН України, призначена на 2 листопада, розглядатиме і затвердить 2-годинну програму НАПН України і *весь* пакет, який підготовлений комісією, сформованою ВФА НАН України.

Проте на Колегію МОН для схвалення була внесена зовсім інша пропозиція, а саме:

і) взагалі відмовитись від 2-годинних програм, оскільки фізика і астрономія як науки про природу та Всесвіт заслуговують на більшу кількість годин (при цьому цю «нішу» фактично віддати інтегрованому курсу

«Природознавство», який якимось чином включатиме усі природничі науки і який планується впровадити у класах гуманітарного профілю);

ii) замість 2-годинної програми НАПН України схвалити складену фактично за один(!) день її 3-годинну програму інтегрованого курсу, а також базову 3-годинну програму з фізики і астрономії, складену і схвалену Президією НАН України;

iii) те ж саме зробити з обома – інтегрованою НАПН України і не інтегрованою НАН України – 6-годинними програмами.

Отже, обидва варіанти програм – інтегрований і не інтегрований – після такого рішення Колегії МОН формально і фактично стали чинними. Ми можемо привітати один одного з певним успіхом, бо фізика і астрономія так чи інакше отримали більше годин на рівні «стандарту», обов'язковому для всіх загальноосвітніх шкіл, що важливо і на чому, власне, наполягала НАН України, але у шкільному розкладі вони, водночас, залишилися у можливому інтегрованому вигляді, проти чого ми активно виступали. А от питання, за якою програмою тепер вивчатиметься фізика у кожній конкретній школі, залишилося відкритим, бо залежить від вибору самої школи, що наперед невідомо і, як ми знаємо, далеко не завжди цей вибір виходить із загальнодержавної потреби мати освічених випускників з належним рівнем природничих знань.

Нарешті, оскільки затверджена МОН України програма на рівні «стандарту» зазнала змін, позбавившись 2-годинної складової, комісія НАН України вирішила повернутися до пакету, що був переданий до МОН, щоб вилучити її з нього і узгодити з 3- і 6-годинними програмами, що збереглися, відповідну Пояснювальну записку. Тільки через це дещо відредаговані програми виставляються на нашому сайті і пересилаються до МОН у своїй остаточній редакції.

З повагою,

 В.М.Локтєв

7.XI.2017